

hoofdstuk 1: het dorp met een verleden

Sam en Noor kwamen aan in **Volendam** en de bus stopte zacht. De deuren gingen open en meteen voelden ze dat dit anders was dan de steden waar ze eerder waren geweest.

“Wauw...” zei Sam terwijl hij naar buiten keek. “kijk die huizen...”

Noor knikte langzaam. “alles ziet er anders uit dan in de stad.”

Ze stapten samen uit en begonnen te lopen. De lucht rook een beetje naar water en hout en ergens in de verte klonken stemmen en het geluid van golven tegen de boten. De straatjes waren smal en vol kleine, oude huizen met houten gevels. Overal hingen vlaggetjes, er waren kleine winkeltjes en langs het water lagen vissersboten rustig te dobberen.

Sam keek om zich heen en zei zacht: “het voelt een beetje alsof we terug in de tijd zijn.”

Noor glimlachte. “ja... alsof alles hier al heel lang zo is.”

En dat was eigenlijk ook zo, want Volendam had een lange geschiedenis als vissersdorp aan het **IJsselmeer**. Vroeger leefden mensen hier bijna alleen van de visserij. Elke dag gingen vissers vroeg het water op met houten boten en grote netten. Het was zwaar werk, met kou, wind en lange dagen op het water, maar het dorp leefde ervan en iedereen hielp elkaar. De vrouwen bleven vaak in het dorp, zorgden voor het huis en wachtten op de boten die weer terugkwamen met vis. Het leven was simpel, maar sterk verbonden met het water.

Sam bleef staan bij een oud bord aan een gebouw en las hardop wat erop stond. “Volendam bestaat al honderden jaren...”

Noor keek verrast. “dat is echt lang.”

Ze liepen verder richting de haven en overal zagen ze sporen van dat oude leven nog terug. De boten, de haven, de stijl van de huizen en zelfs sommige oude foto's in etalages lieten zien hoe het dorp vroeger was. Mensen in traditionele kleding stonden op foto's, vissers die met netten werkten en het leven van vroeger werd een beetje zichtbaar tussen het moderne toerisme door.

Sam bleef even stil staan en keek naar het water. “denk je dat het vroeger echt zo druk was met vissers?”

Noor knikte langzaam. “vast wel... elke dag boten die uitvaren en terugkomen.”

Sam zuchtte. “dat moet zwaar werk zijn geweest.”

Noor: “maar ook belangrijk. zonder vis was er geen dorp.”

Ze gingen op een randje bij de haven zitten en keken naar het water van het **IJsselmeer** dat zacht bewoog. De wind waaide rustig langs hun gezichten en het voelde even alsof de tijd langzamer ging.

Sam keek naar het water en zei zacht: “het voelt hier oud.”

Noor knikte. “maar wel mooi oud.”

En terwijl ze daar zaten, leek het bijna alsof je het verleden nog kon voelen in de lucht, alsof de stemmen van vroeger vissers nog heel zacht door het dorp waaiden. Sam kreeg een raar maar interessant gevoel, alsof Volendam niet alleen een plek was waar ze nu stonden, maar ook een plek waar heel veel verhalen onder het oppervlak lagen.

“dit is pas het begin van ons avontuur,” zei Sam zacht.

Noor glimlachte. “ja... ik voel het ook.”

En samen liepen ze verder het dorp in, niet wetend dat Volendam nog veel meer verhalen en verrassingen voor hen verborgen hield.

hoofdstuk 2 – terug naar vroeger in volendam

Sam en Noor liepen verder door **Volendam** en het dorp werd steeds stiller naarmate ze richting de oude haven liepen. De moderne winkels verdwenen een beetje naar de achtergrond en de smalle straatjes leken steeds meer op hoe het vroeger geweest moest zijn.

“het voelt hier echt alsof we terug in de tijd gaan,” zei Noor zacht terwijl ze om zich heen keek.

Sam knikte langzaam. “ja... alsof je zo honderd jaar terug kan stappen.”

Ze kwamen bij een oud gedeelte van de haven waar houten boten lagen en een paar oude gebouwen stonden met verweerde muren. Daar stond een groot bord met oude foto's van het dorp. Sam bleef staan en keek ernaar alsof hij iets bijzonders voelde.

Op de foto's zag je Volendam van heel lang geleden. Mannen met dikke jassen en petten die netten aan het repareren waren, vrouwen in traditionele kleding die langs het water stonden, en kinderen die speelden op de kade. Alles zag er simpel maar ook hard en sterk uit. Het leven draaide om het water en om de visserij aan het **IJsselmeer**.

Sam las zacht een stukje tekst op het bord. “vroeger was Volendam een echt vissersdorp waar mensen leefden van de zee en het weer hun hele leven bepaalde...”

Noor keek naar de boten in het water en stelde zich voor hoe het vroeger geweest moest zijn. “dus als het stormde... konden ze niet gewoon thuisblijven.”

Sam schudde zijn hoofd. “nee... dan moest je gewoon wachten en hopen dat iedereen terugkwam.”

Ze werden allebei even stil.

De wind waaide over het water en het geluid van de golven tegen de kade maakte het nog echter. Het was alsof het dorp zelf even liet voelen hoe het vroeger geweest was.

“denk je dat mensen hier gelukkig waren?” vroeg Noor ineens zacht.

Sam dacht even na. “ik denk het wel... maar op een andere manier. minder luxe, maar wel samen.”

Noor knikte. “samen is belangrijk.”

Ze liepen verder langs de haven en zagen een oude boot liggen die er anders uitzag dan de rest. Het hout was donker en verweerd en het leek alsof die boot echt uit een andere tijd kwam. Sam bleef ernaar kijken.

“stel je voor dat je daarmee vroeger het water op moest...” zei hij zacht.

Noor keek er ook naar. “dat moet spannend zijn geweest... en gevaarlijk.”

Sam knikte. “maar ook dapper.”

Ze gingen even op de kade zitten en keken naar het water van het **IJsselmeer** dat rustig heen en weer bewoog. En terwijl ze daar zaten, leek het alsof de tijd heel even niet meer nu was, maar ergens tussen toen en nu in hing.

Sam zei zacht: “ik denk dat we hier een beetje het verleden kunnen voelen.”

Noor glimlachte. “ja... alsof het nog niet helemaal weg is.”

En terwijl de zon langzaam boven Volendam bleef hangen, voelden Sam en Noor dat hun avontuur niet alleen over vandaag ging... maar ook over alles wat hier vroeger was gebeurd.

hoofdstuk 3 – schaatsen tot aan de dijk

Sam en Noor liepen verder door **Volendam** en kwamen bij een open plek aan het water waar een oude foto hing van een bevroren landschap. Op de foto zag je mensen schaatsen over het water, helemaal tot aan de dijk, met dikke jassen, mutsen en houten schaatsen.

Sam bleef staan. “kijk... hier hebben mensen vroeger geschaatst tot aan de dijk.”

Noor keek verbaasd. “echt? helemaal over het water?”

Sam knikte. “ja, als het heel koud was, vroom het **IJsselmeer** dicht.”

Ze keken allebei naar het water dat nu rustig en donker klotste tegen de kade. Het was bijna niet voor te stellen dat dit dezelfde plek kon zijn als op de foto.

“dat moet echt ijskoud geweest zijn,” zei Noor terwijl ze haar armen over elkaar deed.

Sam lachte. “ja, en dan gewoon de hele weg naar de dijk schaatsen.”

Ze liepen langzaam verder richting de plek waar de dijk begon. Onderweg vertelde een bord meer over vroeger. In strenge winters vroom het water zo hard dicht dat mensen niet alleen schaatsten voor plezier, maar ook om van dorp naar dorp te gaan. De schaatsen waren toen simpel, vaak van hout en met metalen onderkant. Kinderen leerden al jong om op het ijs te staan, omdat het soms de enige manier was om ergens te komen.

Noor keek om zich heen en stelde zich voor hoe het hier eruit moest hebben gezien. “dus hier... overal ijs en mensen die over het water gaan.”

Sam knikte. “en geen boten meer, alleen schaatsen.”

Ze kwamen bij een plek waar de dijk duidelijk zichtbaar werd. Daar waar het land hoger werd en het water werd tegengehouden. Sam bleef even staan en keek omhoog.

“dus als je hier vroeger schaatste, ging je echt helemaal tot hier.”

Noor knikte langzaam. “dat is best ver.”

Sam glimlachte. “maar als je jong bent, lijkt alles makkelijker.”

Noor keek hem aan en lachte. “jij zou vast hard vallen.”

Sam deed alsof hij beledigd was. “nee hoor, ik zou winnen.”

Noor duwde hem speels. “zeker weten niet.”

Ze lachten allebei en liepen verder langs de dijk. De wind waaide iets sterker hier, en je kon goed voelen dat dit een plek was waar water en land elkaar ontmoetten.

Sam keek naar het IJsselmeer en zei zacht: “het is wel bijzonder eigenlijk... eerst vissers, dan schaatsen... alles hier draait om dit water.”